Lietas Nr. C29531916
Lietas arhīva Nr. C-5319-16/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 11.oktobrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Sviķe
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 7.jūlijā prasītāja /pers. A/ Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā iesniegusi maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā lūgts piedzīt uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna – /pers. C/ uzturam minimālajā apmērā, kāds noteikts Ministru kabineta noteikumos līdz bērna pilngadībai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar bāriņtiesas 2016.gada 27.maija lēmumu nolemts nodibināt aizbildnību /pers. C/ un iecelt prasītāju par bērna aizbildni. Bērna tēvam aizgādnības tiesības ir atņemtas. Bērna aizbildne norādījusi, ka bērna tēva pienākums ir sniegt uzturlīdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā. Līdz ar to prasītāja cēlusi prasību tiesā.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, 2016.gada 17.augustā atbildētājam uz viņa faktisko atrašanās vietu - ieslodzījuma vietu Rīgas Centrālcietumā, nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapa, paziņojums, kurā izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības, kā arī tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Atbildētājam noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 15 dienu laikā no prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanas dienas.

Atbildētājs par celto prasību rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis, nav lūdzis lietu izskatīt mutvārdu procesā, kā arī nav pieteicis noraidījumu tiesnesei.

Atbildētājs iebildumus un rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{2\,1}$ panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā noteiktajai kārtībai civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}pantu tiesa nolēma civillietu iztiesāt rakstveida procesā 2016.gada 11.okotbrī, par ko 2016.gada 15.septembrī paziņoja pusēm, paziņojot par tiesas sprieduma pieejamības datumu.

Līdz ar to atzīstams, ka tiesa lietas dalībniekiem likumā noteiktajā kārtībā ir paziņojusi par lietas izskatīšanas laiku un vietu, kā arī par sprieduma pieejamības datumu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus to kopumā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ (lietas 9.lapa) ir konstatējams, ka /datums/dzimušās /pers. C/ māte ir /pers. G/, bet tēvs atbildētājs /pers. B/.

Ar Rīgas bāriņtiesas 2016.gada 27.maija lēmumu Nr.1-6/1163 (lietas 11.lapa) nepilngadīgajai /pers. C/ nodibināta aizbildnība un /pers. A/ iecelta par bērna aizbildni.

Lietā nav strīda par to, ka ieceltais aizbildnis pilda aizbildņa pienākumus un aprūpē bērnu.

Atbildētājs bērna uzturam un aprūpei līdzekļus nesniedz.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērniem izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru nodrošināt bērnam ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Civillikuma 222., 223. un 224.pantā noteikts, ka bez vecāku, kuri uz aizgādības tiesību pamata ir sava nepilngadīgā bērna dabiskie aizbildņi, aizgādības palikušam bērnam ieceļams aizbildnis.

Vecāki, kuri zaudējuši aizgādības tiesības, nevar būt arī bērna aizbildņi. Ja pēc tiesas sprieduma vai kāda cita no pašu gribas neatkarīga iemesla dēļ abi vecāki zaudē aizgādības tiesības, bērnam nodibināma aizbildnība (..).

Tiesa atzīst, ka atbildētājam kā bērna vecākam, neatkarīgi no tā, vai viņam ir atņemtas bērna aprūpes un aizgādības tiesības, ir pienākums uzturēt savu bērnu, savukārt prasītājai kā bērna aizbildnei ir tiesības celt prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, ja bērna vecāks nepilda savu likumā noteikto pienākumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kas izdoti saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, noteic minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Saskaņā ar minēto noteikumu 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā:

katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kāds jānodrošina katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, uz lietas izskatīšanas brīdi ir EUR 92,50 (25% no 370,00), ja bērns nav sasniedzis 7 gadu vecumu, un EUR 111,00 (30% no EUR 370,00) no brīža, kad bērns sasniedzis 7 gadu vecumu līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Līdz ar to šajā lietā piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs bērna uzturam nevar būt mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo bērnu uzturlīdzekļu apmēru, kas atbilstoši bērna pašreizējam vecumam (16 gadi) sastāda EUR 111,00 apmērā mēnesī.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus minimālajā apmērā, kādā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" savam bērnam jāsniedz katram vecākam neatkarīgi no materiālā stāvokļa.

Lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka pēc prasības celšanas tiesā atbildētājs bērna uzturam būtu sniedzis uzturlīdzekļus labprātīgi.

Tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma un no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi /pers. C/ uzturam EUR 111,00 apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības celšanas dienas tiesā – 2016.gada 7.jūlija līdz bērna pilngadībai.

Ievērojot prasītājas lūgumu, kā arī apstāklis, ka pēc prasības celšanas tiesā uzturlīdzekļi labprātīgi nav sniegti nekādā apmērā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu stājās spēkā nekavējoties.

Iesniedzot tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmās daļas noteikumiem, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Līdz ar to, no atbildētāja valsts ienākumos būtu piedzenama nesamaksātā valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam ir aprēķināma no maksājumu kopsummas par vienu gadu, proti, no EUR 1332,00 un sastāda EUR 199,80. Tāpat saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu un 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja valsts ienākumos būtu piedzenami izdevumi, kas radušies sakarā ar lietas izskatīšanu EUR 4,68 apmērā (lietas 3.lapa).

Lietā noskaidrots, ka atbildētājs /pers. B/ atrodas ieslodzījuma vietā un ienākumus no algota darba negūst. Līdz ar to tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturtās daļas noteikumiem, atbildētājs ir atbrīvojams no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.[25], 193., 39.pantu, 42.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

apmierināt maza apmēra prasību.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 111,00 (viens simts vienpadsmit *euro* 00 centi) apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2016.gada 7.jūlija līdz /pers. C/ pilngadībai 2017.gada 26.decembrim, vai līdz brīdim, kad /pers. A/ beigs pildīt /pers. C/ aizbildņa pienākumus.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. A/, personas kods /personas kods/, norēķinu kontā Nr./numurs/, AS DNB bankā.

Noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas - 2016.gada 11.oktobra, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese A.Sviķe